

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้คคชนวิทยาในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา" สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้คคชนวิทยาในการเรียนการสอนภาษาไทย ในด้านประเภทของคคชน วิธีการที่นำมาใช้ วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้คคชนวิทยาในการเรียนการสอนภาษาไทย ในด้านประเภทของคคชน วิธีการที่นำมาใช้ วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

ตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 80 คน และครูภาษาไทย จำนวน 283 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 85 โรงเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multi - Stage Random Sampling)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด โดยได้แนวการสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาหนังสือ เอกสาร งานวิจัยและการสัมภาษณ์หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับคคชนวิทยาและการเรียนการสอนภาษาไทย แบบสอบถามที่สร้างขึ้นมี 3 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ (Check-list)
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้คำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า

(Rating Scale) และตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open end) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย จำนวน 4 คน จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์ โรงเรียนสายธรรมจันทร์ โรงเรียนบัวปากท่าวิทยา และครูภาษาไทย จำนวน 15 คน จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ ราชบุรี แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้ เป็นหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 84 คน ครูภาษาไทย จำนวน 303 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชาคืนมา 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.24 แบบสอบถามครูภาษาไทย 283 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.40

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-X (Statistical Packages for the Social Science) ของศูนย์สารสนเทศ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อหาค่าร้อยละ ค่ามัธยิม เลขคณิต (Arithmetic Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบค่าที (t-test) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ส่วนข้อมูลตอนที่ 3 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิด นำข้อมูลมาเรียบเรียงปัญหาและข้อเสนอแนะตามลำดับความถี่ นำเสนอในรูปตารางเรียงลำดับความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

1. หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 - 35 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยระหว่าง 6 - 10 ปี โดยมีชั่วโมงสอนวิชาภาษาไทยสัปดาห์ละ 13 - 18 คาบ และส่วนใหญ่สอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสบการณ์ด้านคณิศนวิทยาจากการศึกษาวิชาคณิศนวิทยาจากสถานศึกษาและการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และหนังสืออื่น ๆ เป็นส่วนมาก และมีครูภาษาไทยจำนวนหนึ่งที่ไม่เคยมีความรู้หรือศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคณิศนวิทยามาก่อนเลย ส่วนความสามารถพิเศษเกี่ยวกับคณิศนวิทยานั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการร้องเพลงพื้นเมืองและการพูดภาษาถิ่น

2. คำานประเภทของคคชชช

หัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทย เห็นด้วยมากกับการนำคคชชชประเภทใช้ถ้อยคำ ประเภทไม่ใช้ถ้อยคำและประเภทผสม มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเห็นด้วยกับการนำภาคคคชชชคำพังเพยและสำนวนมาใช้มากที่สุด และเห็นด้วยน้อยกับการนำความเชื่อโศคกลางมาใช้ ส่วนระดับชาวบ้าน หัวหน้าหมวดวิชาเห็นด้วยน้อยแต่ครุภาษาไทยเห็นด้วยมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเกี่ยวกับประเทศของคคชชชที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

3. คำานวิธีการที่นำมาใช้ ผสปรากฎว่า

3.1 หัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทย เห็นด้วยมากกับการนำคคชชชวิทยา มาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนโดยเห็นด้วยกับการนำสำนวนคำพังเพยที่คล้องจองกันมาให้นักเรียนอ่านออกเสียงก่อนเรียน เรื่องศิลปะการประพันธ์หรือกรองมาก เป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ครูเล่านิทานพื้นบ้านที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับบทเรียน เช่น เรื่องความสามัคคี เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเกี่ยวกับการนำคคชชชวิทยามาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

3.2 หัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทย เห็นด้วยมากกับการนำคคชชชวิทยา มาใช้ในการจัดกิจกรรมประกอบบทเรียนการใช้ภาษา หลักภาษา และวรรณคดี กิจกรรมที่เห็นว่าควรจัดมากเป็นอันดับแรกของแต่ละบทเรียนเรียงตามลำดับได้แก่ การให้นักเรียนยกคำพังเพย สุภาษิตหรือสำนวนประกอบการเขียนเรียงความ รายงาน อภิปรายหรือโต้วาที การนำคำพังเพย สุภาษิต สำนวน มาให้นักเรียนต่อให้คล้องจองกัน และการให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะหรือการกระทำของตัวละครในวรรณคดีว่าตรงกับสำนวนคำพังเพยหรือสุภาษิตใด ส่วนกิจกรรมที่เห็นด้วยน้อยคือ การดัดแปลงท่ารำให้เข้ากับเนื้อหาในวรรณคดีที่เรียนแล้วให้นักเรียนแสดงประกอบ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครุภาษาไทยเกี่ยวกับการนำคคชชชวิทยามาใช้ในการจัดกิจกรรม

ประกอบบทเรียนการใช้ภาษา หลักภาษาและวรรณคดี พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

3.3 หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นด้วยมากกับการนำคติชนวิทยามาใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมที่หัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าควรจัดมากเป็นอันดับแรกได้แก่ การให้นักเรียนทำสมุดรวบรวมภาษิต คำพังเพย และปริศนาคำทายแล้วนำมารายงาน ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่า ควรรวบรวมสำนวน คำพังเพย สุภาษิต จากหนังสือเรียนและนอกเหนือจากหนังสือเรียน โดยแยกเป็นหมวดนำมาแสดงเป็นนิทรรศการหรือมุมความรู้ในห้องภาษาไทยหรือคึกคักป้ายนิเทศหน้าห้องเรียนมากเป็นอันดับแรก กิจกรรมที่หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นด้วยน้อย ได้แก่ การเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาสาธิต ระบายชาบ้านให้นักเรียนที่สนใจฝึกทำตาม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการนำคติชนวิทยามาใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า การให้นักเรียนทำสมุดรวบรวมภาษิต คำพังเพย และปริศนาคำทาย แล้วนำมารายงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

4. ด้านวิธีการสอน

หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า ในการนำคติชนวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ควรใช้วิธีการสอนมากทุกวิธี วิธีการสอนที่เห็นว่าควรใช้มากเป็นอันดับแรก คือ การสาธิต การปฏิบัติจริง เช่น สาธิตเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ประติมากรรมศิลปหัตถกรรมชาบ้าน รองลงมาได้แก่ การแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้า การแบ่งหมู่ทำงาน การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละครและการแบ่งกลุ่มระดมความคิด ส่วนวิธีการสอนที่เห็นว่าควรใช้น้อยได้แก่ การอธิบายหรือการบรรยาย เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับวิธีการสอนที่ควรใช้ในการนำคติชนวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยโดยเฉลี่ยแล้ว มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า วิธีการแก้ปัญหา เช่น แก้ปัญหาของตัวละคร และการแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5. คำนวณสื่อการเรียนการสอน

หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า ควรใช้สื่อการเรียนการสอน ประเภทสิ่งพิมพ์ ประเภทเครื่องมือหรืออุปกรณ์การสอน ประเภทวัสดุอุปกรณ์ ประเภทแหล่งวิทยากรและประเภทวิทยากรมาก สื่อการเรียนการสอนที่เห็นว่าควรใช้มาก เป็นอันดับแรกของแต่ละประเภท เรียงตามลำดับได้แก่ ตำราหรือแบบเรียนคคชนวิทยา และข้อมูลประเภทต่าง ๆ ของคคชนวิทยา เครื่องรับวิทยุ เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียงเกี่ยวกับภาษาถิ่น นิทาน เพลงพื้นบ้านและเพลงกล่อมเด็ก สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลทางคคชนวิทยาในโรงเรียน เช่นห้องภาษาไทย พิพิธภัณฑ์โรงเรียน วัคแหล่งที่รวมของคคชนชาวบ้านที่มีความรู้ความสามารถในการประดิษฐ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านและผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้เกี่ยวกับคคชนวิทยา เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่ควรใช้ในการนำคคชนวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

6. คำนวณการวัดและประเมินผล

หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า ในการนำคคชนวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลมากทุกวิธี วิธีการวัดและประเมินผลที่หัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าควรใช้มากเป็นอันดับแรกได้แก่ การถาม-ตอบ ปากเปล่าระหว่างสอน ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่า ควรใช้การสนทนามากเป็นอันดับแรก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลที่ควรใช้ในการนำคคชนวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05

7. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา

หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค้นต่าง ๆ ดังนี้

7.1 ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและเนื้อหาวิชาในการนำคคชนวิทยามาใช้ ได้แก่ เนื้อหาวิชามีมาก เวลาเรียนน้อย การสอดแทรกกิจกรรมเกี่ยวกับคคชนวิทยาจึงทำได้น้อย รายละเอียดเกี่ยวกับคคชนวิทยาในบทเรียนมีน้อยอธิบายไม่ชัดเจน ครูไม่สามารถสอนได้เพราะขาดความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนั้น ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือ ควรเพิ่มเวลา

เรียนให้มากขึ้นโดยเฉพาะระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และลดเนื้อหาวิชาในแต่ละระดับชั้นให้น้อยลงและไม่ซ้ำซ้อนกัน

7.2 ปัญหาเกี่ยวกับวิธีสอนและกิจกรรม ได้แก่ เวล่าน้อย ครูขาดทักษะไม่สามารถสาธิตการร้องเพลงพื้นเมืองได้ และขาดความรู้ด้านคคีชนวิทยาในบางเรื่อง วิทยากรหายาก นักเรียนไม่สนใจ ขาดความรับผิดชอบ ไม่กล้าแสดงออก ครูมักใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ไม่ใช้สื่อการเรียนการสอน ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือ จัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอนในด้านวิธีการสอนและการจัดกิจกรรม เชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาสาธิต ใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทแถบบันทึกภาพ (วีดีโอเทป) แทน ในกรณีที่ครูไม่สามารถสาธิตให้นักเรียนดูได้

7.3 ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน มีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ ราคาแพง หาซื้อยาก ขาดคู่มือ เอกสารเกี่ยวกับคคีชนวิทยาสำหรับคนคว่ำ โรงเรียนขนาดเล็กขาดงบประมาณในการจัดหาซื้ออุปกรณ์ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือ ควรมีศูนย์วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับคคีชนวิทยา มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำ เช่น เทปเพลงพื้นเมือง เทปโทรทัศน์เกี่ยวกับการแสดงเพลงพื้นเมือง แล้วนำออกเผยแพร่ จำหน่ายในราคาถูก กรมวิชาการควรจัดพิมพ์เอกสาร คู่มือครูเกี่ยวกับคคีชนวิทยาแล้วแจกไปตามโรงเรียนต่าง ๆ

7.4 ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลจากการอภิปราย การรายงานหรือจากการแสดง ต้องให้เวลามาก ข้อเสนอแนะในการแก้ไขคือ อาจใช้ชั่วโมงชมเสริม อภิปรายซักถามแทน

8. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้คคีชนวิทยาในการเรียนการสอนภาษาไทย หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า

8.1 การเตรียมการ ผู้สอนควรเตรียมการสอนล่วงหน้า ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทางคคีชนวิทยา วางแผนการสอน เตรียมกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนประกอบ

8.2 การดำเนินการสอน ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้แสดงออกด้วยตนเอง ได้ปฏิบัติจริง ใช้สื่อการเรียนการสอนเร้าความสนใจและควรใช้การสาธิตให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

8.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ควรจัดสัมมนาหรืออบรม
เกี่ยวกับการนำคติชนวิทยามาใช้ ในการเรียนการสอนภาษาไทยและส่งเสริมวิชา
ให้เผยแพร่ทั่วไป ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนและส่งเสริม

อภิปรายผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย ส่วนใหญ่เป็นหญิง
วุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ซึ่งตรงกับผลการวิจัยที่ผ่านมาที่พบว่า ครูผู้สอน
ในหมวดวิชาภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็น
ผู้หญิงและมีคุณวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ส่วนมากจะมีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทย
6 - 10 ปี และสอนเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย
ของ ชำนาญ แก้วคะตา (2526 : 56) ที่พบว่า ครูภาษาไทยในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือส่วนใหญ่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมีประสบการณ์ในการสอนวิชา
ภาษาไทย 6 - 10 ปี

ในด้านประสบการณ์เกี่ยวกับคติชนวิทยา หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย
ส่วนใหญ่เคยศึกษาวิชาคติชนวิทยาจากสถานศึกษา เคยศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา
และหนังสืออื่น ๆ ส่วนประสบการณ์ที่น้อยคือ การเข้ารับการอบรมหรือประชุมสัมมนา
การรวบรวมเรียบเรียงตำราเกี่ยวกับคติชนวิทยา และมีจำนวนหนึ่งที่ไม่เคยมีความรู้หรือ
ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับคติชนวิทยามาก่อนเลย ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของ ชำนาญ แก้วคะตา
(2526 : 56) ที่พบว่า ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ความรู้
ทางคติชนวิทยามาโดยการเรียนอย่างเป็นทางการในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา การอบรม
เพิ่มเติมมีน้อย และมีครูภาษาไทยจำนวนหนึ่งที่ไม่มีความรู้ทางคติชนวิทยาเลยเพราะ
สถานฝึกหัดครูบางแห่งไม่เปิดสอนและบางแห่งก็เปิดสอนเป็นวิชาเลือกจะไม่เรียนก็ได้

เกี่ยวกับความสามารถพิเศษเกี่ยวกับคติชนวิทยา พบว่า หัวหน้าหมวดวิชา
และครูภาษาไทยส่วนใหญ่จะร้องเพลงพื้นเมืองได้ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าหัวหน้าหมวดวิชา
และครูภาษาไทยเป็นคนในท้องถิ่นเขตการศึกษา 5 ซึ่งได้แก่จังหวัด กาญจนบุรี ประจวบ-
คีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงครามและสุพรรณบุรี อันเป็นจังหวัดในภาคกลางที่อุดมไปด้วย
เพลงพื้นเมืองมากมาย สอดคล้องกับข้อค้นพบของ เอนก นาวิกมูล (2527 : 1-782)

ที่ได้ค้นคว้ารวบรวมเรื่องราวเกี่ยวกับเพลงพื้นเมืองภาคกลางไว้ว่า ในบริเวณภาคกลางของประเทศไทย มีเพลงพื้นเมืองมากมาย เกิดขึ้นและมีอยู่ตามท้องถิ่นต่าง ๆ และจากการค้นคว้าพบว่า เพลงพื้นเมืองหลายชนิดรวมทั้งพอลเพลงแม่เพลงที่มีชื่อเป็นที่รู้จักกันทั่วไป มีต้นกำเนิดจาก จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ดังนั้นควรที่หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยส่วนใหญ่องเพลงพื้นเมืองได้ ย่อมเป็นผลที่ต่อการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมไทย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ วีระ บำรุงรักษา (2525 : 48-49) ที่ว่า หากครูภาษาไทยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนที่สถานศึกษาตั้งอยู่ มีความสนใจในวัฒนธรรมพื้นบ้านพื้นเมือง ก็จะสามารถถ่ายทอดความรู้ด้านวัฒนธรรมให้แก่เยาวชนได้เป็นอย่างดีและยังมีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นอีกด้วย

2. ในด้านประเภทของคติชนที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า ทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากกับการนำคติชนประเภทใช้ถ้อยคำ ประเภทไม่ใช้ถ้อยคำและประเภทผสม มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนทรী ดวงทิพย์ (2525 : 114) ที่พบว่า ครูอาจารย์ในจังหวัดกำแพงเพชร มีความคิดเห็นว่า สามารถนำวรรณกรรมพื้นบ้านไปใช้สอนนักเรียนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทัย วรสุวรรณรักษ์ (2525 : 98) ที่พบว่า ครูและเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเชียงราย ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับชาวไทยภูเขาเผ่าเย้าเห็นว่า การนำนิทานพื้นบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการสอนวิชาภาษาไทยมีประโยชน์มาก เพราะเป็นการนำเอาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนมาสอน จะทำให้บทเรียนมีความสัมพันธ์กับชีวิต และนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ดังนั้นครูภาษาไทยจึงควรนำคติชนวิทยามาใช้สอดแทรกในการเรียนการสอนภาษาไทยเพราะนอกจากจะทำให้บทเรียนน่าสนใจ นักเรียนไม่เบื่อหน่ายแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดทางวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติให้คงอยู่สืบไปด้วย ทั้งนี้แนวคิดของ จารุณี กองพลพรหม (2528 : 1162) ที่ว่า ครูจะต้องสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับคติชนวิทยา เพราะคติชนวิทยาคือศาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของครูภาษาไทยและคติชนวิทยามีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมของชาติ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับประเภทของคติชนที่นำมาใช้แล้ว พบว่า

ทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน แสดงว่าทั้งสองฝ่ายมีความเห็นสอดคล้องกัน

3. ในด้านวิธีการที่นำมาใช้ ผลการวิจัยพบว่า

หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย เห็นด้วยมากกับการนำคิชนวิทยามาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนทรี คงทิพย์ (2525 : 115) ที่พบว่า ครูและอาจารย์ในจังหวัดกำแพงเพชรส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการนำวรรณกรรมพื้นบ้านไปใช้ประกอบการสอนในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนมากและสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรหม (2523 : 58-59) เกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจัดในการนำเข้าสู่บทเรียนว่า กิจกรรมที่จะดึงความสนใจของนักเรียนเข้ามารวมอยู่ในจุดใดจุดหนึ่ง เพื่อจะได้เริ่มเรียนต่อไป คือกิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ซึ่งมีหลายวิธีได้แก่ การใช้การขับเสภา เเห่เรือ เชิดหุ่น พากย์โขน การใช้นิทาน และการใช้คำพังเพย สุภาษิต ฯลฯ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สิริวรรณ สุวรรณอาภา (2523 : 15) เกี่ยวกับกิจกรรมที่ควรจัดในชั้นนำเข้าสู่บทเรียนว่า อาจจัดได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การเล่านิทาน การทายปัญหา การแสดงละคร ฯลฯ แสดงให้เห็นว่า การนำคิชนวิทยามาใช้ในการนำเข้าสู่บทเรียนเป็นวิธีการที่น่าสนใจสำหรับครูภาษาไทยในการที่จะเร้าใจ รุงใจ ให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียนและมีความพร้อมที่จะเรียนต่อไป

ในด้านการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนนั้น หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย เห็นด้วยมาก กับการนำคิชนวิทยามาใช้ในการจัดกิจกรรมประกอบบทเรียนการใช้ภาษา หลักภาษาและวรรณคดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนทรี คงทิพย์ (2525 : 116 - 118) ที่พบว่า ครูอาจารย์ในจังหวัดกำแพงเพชร มีความคิดเห็นว่าการนำวรรณกรรมพื้นบ้านไปใช้ฝึกทักษะการพูด การฟัง การอ่าน และสามารถนำไปจัดกิจกรรมการพูดเล่าเรื่อง การพูดแสดงความคิดเห็น การพูดอภิปราย การแสดงละคร การแสดงบทบาทสมมติ การเขียนเรียงความ การทายปัญหา การอ่านออกเสียง การร้องเพลง และการจัดนิทรรศการมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชวลิต ผู้ภักดิ์ (2525 : 86 - 97) ที่พบว่า ผู้บริหารในวิทยาลัยครูกลุ่มนครหลวงมีความเห็นว่า นาฏการที่ใช้ประกอบการสอนนั้นประกอบด้วย การแสดงละครพูด การจัดกระบวนการเรียนรู้

พรรษา บทบาทสมมติประกอบวิชาหลักภาษา การแสดงทำนองประกอบนิทานและประกอบ
วรรณคดี การละเล่นพื้นเมืองต่าง ๆ การแสดงเพลงเรือ เพลงพวงมาลัย การแสดง
ท่าทางประกอบสำนวนคำพังเพย ภาษิตมาก นอกจากนั้น ยังสอดคล้องกับ
ข้อเสนอแนะของสุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย (2523 ม 79 - 181)
เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยทั้งการใช้ภาษา หลักภาษาและวรรณคดีนั้น
มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคติชนวิทยาเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่า คติชนวิทยามีความ-
สัมพันธ์กับการเรียนการสอนภาษาไทยเป็นอันมาก จะเห็นได้ว่า ในเนื้อหาแบบเรียนภาษาไทย
มีเรื่องราวเกี่ยวข้องกับคติชนวิทยาที่ครูผู้สอนสามารถสอดแทรกกิจกรรมเกี่ยวกับคติชนวิทยา
ลงไปได้ ดังที่ จารุณี กองพลพรหม (2528 : 1148) ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่า เนื้อหาวิชา
คติชนวิทยามีความสัมพันธ์กับหลักภาษา วรรณคดี และการใช้ภาษาที่ครูผู้สอนจะสอดแทรกได้
ได้แก่เรื่อง สุภาษิต สำนวนไทย คำให้พร ความเชื่อ ประเพณี ตลอดจนเรื่องราวที่ปรากฏ
ในวรรณคดี ที่สะท้อนภาพการดำเนินชีวิตของชาวบ้านตั้งแต่เกิดจนตาย และเนื่องจากว่า
การเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบัน เป็นการสอนที่เน้นการสัมพันธ์ทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด
อ่าน เขียน โดยสอนวรรณคดี หลักภาษาและการใช้ภาษาให้สัมพันธ์กัน การสอนภาษาไทยให้
สัมพันธ์กับคติชนวิทยา จึงควรพิจารณาทั้งวรรณคดี หลักภาษาและการใช้ภาษา ทั้งยังคำนึง
ถึงลักษณะของภาษาไทยในแต่ละภูมิภาคประกอบกันด้วย เพราะภาษาถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของ
คติชนวิทยา (ชนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ 2528 : 1166)

ในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่จัดขึ้นนอกเวลาเรียนเพื่อเสริมการเรียน
การสอนในชั้นเรียนให้ดีขึ้นนั้น หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นด้วยมากกับการนำ
คติชนวิทยาไปใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
อรุวรรณ ศรีฟ้า (2526 : 95 - 96) ที่พบว่า ในด้าน การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรม
ศูนย์วัฒนธรรมวิทยาลัยครูควรมีบทบาทมาก ในเรื่อง ให้ความร่วมมือและสนับสนุน
ในการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับภาษา วรรณกรรม วัฒนธรรมไทยและท้องถิ่น จัดสาธิต
การแสดงเกี่ยวกับการละเล่นพื้นบ้าน การละเล่นสำหรับเด็ก เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก
เชิดวิทยากรมาบรรยาย อภิปราย หรือสาธิตเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม ประเพณีไทยและทอ
ท้องถิ่น แนะนำหรือสาธิตการนำเกม ละคร บทบาทสมมติโดยใช้เรื่องราวในท้องถิ่น เช่น
นิทานพื้นบ้านหรือวรรณกรรมท้องถิ่นมาประกอบการเรียนการสอนและสนับสนุนให้มีการจัด
ประกวดการเล่านิทานพื้นบ้าน การทายปริศนาพื้นบ้าน แสดงให้เห็นว่า การนำคติชนวิทยา

เข้ามาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นอกจากจะเป็นการเสริมการเรียนการสอนภาษาไทย
 ในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัยรุ่น
 ที่ต้องการแสดงออก ซึ่งความสามารถพิเศษของตน ซึ่งแสดงออกในรูปของการแสดงต่าง ๆ
 ความรับผิดชอบในการเป็นผู้นำ และยังเป็นเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อวัฒนธรรมประจำชาติ
 อันมีค่าควรแก่การอนุรักษ์และสืบทอดต่อไป

การนำคคชชวินิยามมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยในวิธีการต่าง ๆ
 ตามผลการวิจัยที่ได้นั้น มีข้อที่น่าสนใจสองประการ คือ ประการแรก ทั้งหัวหน้าหมวด
 วิชาและครูภาษาไทยและครูภาษาไทยเห็นว่า ข้อมูลทางคคชชวินิยามที่ควรนำมาใช้ใน
 การจัดกิจกรรมทุกวิธีการมากเป็นอันดับแรก ได้แก่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ภาษิต ส่วนวน
 คำพังเพย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ ในค่าน
 ประเภทของคคชชวินิยามที่หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า ควรนำมาใช้มากที่สุด
 คือ ภาษิต คำพังเพยและส่วนวน แสดงให้เห็นว่า หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็น
 ความสำคัญของ ภาษิต คำพังเพย และส่วนวนว่า เป็นคคชชวินิยามที่มีความผูกพันใกล้ชิดกับคนไทย
 ทั้งนี้เนื่องจากคนไทยมีนิสัย เจ้าบทเจ้ากลอน ภาษิต คำพังเพยและส่วนวนต่าง ๆ เป็น
 ถ้อยคำสั้น ๆ แต่กินความมาก มีสัมผัสคล้องจองกัน มีความไพเราะคมคาย และส่วนใหญ่
 ภาษิตจะเป็นคติสอนใจ ใช้ในการสั่งสอนอบรมบุตรหลานมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
 เป็นการอบรมโดยทางอ้อม ซึ่งได้ผลดีกว่าการสอนตรง ๆ คนไทยส่วนมากจึงมักจดจำ
 ภาษิต ส่วนวนเหล่านั้นได้

ข้อที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย
 เห็นว่ากิจกรรมเกี่ยวกับคคชชวินิยามที่นำมาใช้ประกอบบทเรียนวรรณคดีและกิจกรรมเสริม
 หลักสูตรน้อย คือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบำชาวบ้าน ซึ่งได้แก่ การดัดแปลงท่ารำ
 ให้เข้ากับเนื้อหาในวรรณคดีที่เรียน แล้วให้นักเรียนแสดงประกอบ และการเชิญวิทยากรใน
 ห้องถิ่นมาสาธิตระบำชาวบ้านให้นักเรียนที่สนใจดูก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยใน
 เรื่องเดียวกันนี้ในค่านประเภทของคคชชวินิยาม ที่หัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่า ควรใช้น้อย
 คือระบำชาวบ้าน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิมล คำศรี (2522 : 34) ที่พบ
 ว่าครูอาจารย์ที่สอนวิชาคคชชวินิยามในวิทยาลัยครูภาคใต้ ให้ความรู้ค่านระบำชาวบ้านแก่
 นักศึกษาน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า การที่หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นค่าน้อย
 ในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับระบำชาวบ้าน อาจเป็นเพราะครูผู้สอนขาดทักษะและ

ความสามารถเกี่ยวกับประจำชวบ้านซึ่งเป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ฝึกยาก ครูไม่สามารถถ่ายทอดได้และนักเรียนขาดความสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันทนี ฤทธิคุปต์ (2528 : 104) ที่พบว่า รายการโทรทัศน์ที่นักเรียนสนใจน้อยที่สุด ได้แก่ ละครวรา (นาฏศิลป์ไทย) ซึ่งอาจเป็นเพราะศิลปะทางค่านิยมชาดการส่งเสริมอย่างมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับวิธีการที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย ทั้งในการนำเข้าสู่บทเรียน การจัดกิจกรรม ประกอบบทเรียนการใช้ภาษา หลักภาษา วรรณคดีและกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยเฉลี่ยแล้ว ทั้งหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ส่วนในค่านที่ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 นั้น ได้แก่ การให้นักเรียนทำสมุดรวบรวมบทภาสิค คำพังเพยและปริศนาคำทาย แล้วนำมารายงาน

4. ในค่านวิธีการสอนที่ควรใช้ ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า ควรใช้วิธีการสอนมากทุกวิธี ในรายช้อยย่อย พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเห็นว่า ควรใช้การสาสิค การปฏิบัติจริง เช่น สาสิคเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ประศิษฐ์สิคปลั้ดถดถรรมชวบ้านมากเป็นอันดับแรก รองลงมาได้แก่ การแบ่งกลุ่มศึกษาค่นคว่า การแบ่งหมู่ทำงาน การแสดงบทบาทสมมติ ส่วนวิธีการสอนที่ควรใช้น้อย ได้แก่ การอธิบายหรือบรรยาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิมล คำศรี (2522 : 69) ที่พบว่า วิธีสอนที่มีส่วนให้การเรียนการสอนวิชาคคิชนวิทยาในวิทยาลัยครูภาคใต้ได้ผลคั้นั้น มีหลายวิธีคือ วิธีสอนแบบฝึกให้ปฏิบัติจริง วิธีสอนแบบศูนย์การเรียน วิธีสอนแบบสาสิคและวิธีสอนแบบอภิปรายรายงาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของชนรัชฎ์ สิริสวัสดิ์ (2528 : 1172) ที่เสนอแนะว่า ครูภาษาไทยสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาคคิชนวิทยาได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย การสอนแบบสาสิคและแบบศูนย์การเรียน จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดการสอนรูปแบบต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนที่นำคคิชนวิทยามาใช้น่าสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะการสอนด้วยวิธีการสาสิค การปฏิบัติจริง จะทำให้บทเรียนนั้นน่าสนใจ นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน ได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าและความสำคัญของคคิชนวิทยา อันสมควรจะได้รับการอนุรักษ์สืบทอดต่อไป เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับวิธีการสอนที่ควรใช้ โดยเฉลี่ยแล้ว มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ส่วนในค่านวิธีการสอนด้วยวิธีการแก้ปัญหาและการแบ่งกลุ่ม
คนคว้านั้น แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

5. ในค่านสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาและ
ครูภาษาไทยเห็นว่า ควรใช้สื่อการเรียนการสอนมากทุกประเภท และในรายชื่อพบว่า
สื่อการเรียนการสอนที่เห็นว่าควรใช้มากเป็นอันดับแรกของแต่ละประเภท เรียงตามลำดับ
ได้แก่ ตำราหรือแบบเรียนคคชนวิทยาและข้อมูลประเภทต่าง ๆ ของคคชนวิทยา
เครื่องรับวิทยุ เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียงเกี่ยวกับภาษาถิ่น เพลงพื้นบ้านและ
เพลงกล่อมเด็ก สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลทางคคชนวิทยาในโรงเรียน เช่น ห้องภาษาไทย
พิพิธภัณฑ์โรงเรียน วัดแหล่งที่รวมของคคชน ชาวบ้านที่มีความรู้ความสามารถในการ
ประติมากรรมศิลปหัตถกรรมชาวบ้าน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับคคชนวิทยา ผลการวิจัย
นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมจิตร กัลยาศิริ (2524 : 135) ที่พบว่า สถานที่ที่เป็น
ที่รวมเพลงพื้นบ้านและการละเล่นพื้นเมืองคือ วัด โรงเรียน ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ จารุณี กองพลพรหม
(2528 : 1178-1180) ในเรื่องการเผยแพร่ความรู้เรื่องคคชนวิทยาว่า สถาบันการ
ศึกษาบางแห่งช่วยเผยแพร่ความรู้เรื่องคคชนวิทยา เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ไว้ในรูปสื่อ
การเรียนการสอน สื่อมวลชนซึ่งได้แก่ สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ มีรายการ
ที่ให้ความรู้เรื่องคคชนวิทยา องค์กรต่าง ๆ เช่น องค์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่ง
ประเทศไทย คณะกรรมการเอกลักษณ์ไทยของสำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์สังคีตศิลป์
ธนาคารกรุงเทพ และสำนักวัฒนธรรมแห่งชาติ มีบทบาทมากในการเผยแพร่ความรู้เรื่อง
คคชนวิทยา มีสื่อการเรียนการสอนที่ครูสามารถนำมาใช้ประกอบการนำคคชนวิทยามา
สอดแทรกในวิชาภาษาไทยได้ตามความเหมาะสม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
หัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนที่ควรใช้แล้ว มีความคิดเห็น
ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

6. ในค่านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาและ
ครูภาษาไทยเห็นว่า ควรใช้วิธีการวัดและประเมินผลมากทุกวิธี และในรายชื่อพบว่า
วิธีการวัดและประเมินผลที่หัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าควรใช้มากเป็นอันดับแรกได้แก่
การถาม-ตอบปากเปล่าระหว่างสอน ส่วนครูภาษาไทยเห็นว่าควรใช้การสนทนามากเป็น
อันดับแรก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัชรี สายสิทธิ์ (2524:108) ที่พบว่า

ครูภาษาไทยใช้วิธีวัดผลโดยการตรวจสอบแบบฝึกหัดและให้ตอบปากเปล่าในชั้นเรียนมาก ส่วนวิธีอื่น ๆ ครูใช้ปานกลาง แสดงว่า ครูภาษาไทยจะต้องใช้วิธีการวัดผลหลายวิธี ไม่ใช่เพียงการสอบอย่างเดียวเท่านั้น เป็นเครื่องตัดสินผลการเรียนการสอน ทั้งนี้ เนื่องจากว่า การเรียนการสอนภาษาไทยมีกระบวนการเรียนรู้ที่ค่อนข้างซับซ้อน การวัดและประเมินผลจึงต้องทำกันหลาย ๆ ด้าน และใช้วิธีการหลายวิธี ทั้งนี้เพื่อที่จะได้ช่วยให้ผู้สอนได้ทราบพัฒนาการหรือสัมฤทธิ์ผลของนักเรียนที่ตนสอนได้โดยละเอียด (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม 2523 : 234) เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลที่ควรใช้ในการนำคคิชนวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทย พบว่า ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์และอภิปรายผลถึงความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้คคิชนวิทยาในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับหัวหน้าหมวดวิชา

- 1.1 หัวหน้าหมวดวิชาควรกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูผู้สอนพยายามนำคคิชนวิทยามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย
- 1.2 หัวหน้าหมวดวิชาควรจัดประชุมปฏิบัติการ โดยเชิญวิทยากรในท้องถิ่นและผู้มีความรู้ทางคคิชนวิทยามาให้ความรู้แก่ครูภาษาไทย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูภาษาไทย

- 2.1 ครูภาษาไทยควรสนใจศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับคคิชนวิทยาในท้องถิ่น เพื่อที่จะได้นำความรู้นั้นมาสอนแทรกในบทเรียน ทำให้บทเรียนน่าสนใจ นักเรียนจะได้เรียนด้วยความสนุกสนานยิ่งขึ้น
- 2.2 ครูภาษาไทยควรเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความหวังแทนในวัฒนธรรมท้องถิ่นให้แก่ นักเรียน โดยการเชิญวิทยากรในท้องถิ่นมาสาธิตการแสดงเกี่ยวกับคคิชนวิทยา และการพานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับคคิชนวิทยาในท้องถิ่น

3. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

3.1 ผู้บริหารควรตระหนักถึงความสำคัญของคคิชนวิทยา โดยสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในค่านนี้ ให้ความร่วมมือ จัดสรรงบประมาณ บริการสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในค่านสถานที่ในการจัดกิจกรรม

3.2 ผู้บริหารควรให้กำลังใจแก่ครูผู้สอน ส่งเสริมให้ศึกษาหรือดูงาน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความชำนาญในค่านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับคคิชนวิทยา

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

4.1 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาและครูภาษาไทยเกี่ยวกับการใช้คคิชนวิทยาในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษาอื่น

4.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับผลของการนำคคิชนวิทยามาใช้ในการเรียนการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา